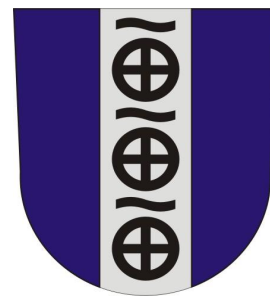

Viru-Nigula Teataja

Hind 0,2 €

nr 5 (207) mai 2016

XXI Viru-Nigula valla päevad

Reedel, 6. mail

Kell 18.00 Viru-Nigula Koduloomuuseumis KODUPAIGAPÄEV

„75 aastat sõjasündmustest Viru-Nigula mail“

- Avatud näitus aastatest 1940 – 1945
- Saab vaadata videot meie valla inimeste meenutustest
- Mälestuste jagamine vestlusringis

Ootame näitusele nii tsiviil – kui militaariesemeid ja fotosid aastatest 1940 – 1945

Info 5098 265 Pille; 5330 5730 Ene

Mälestuspäeva jätkuks on 7. mail kell 13.00 toimuv MTÜ Frontline Eesti nädislahing muuseumi pargis.

Korraldajad: Viru-Nigula Hariduse Selts ja Viru-Nigula Vallavalitsus

Laupäeval, 7. mail

7.mail kell 09.00 Viru-Nigula keskses

XXI NIGULA LAAT

Pakutakse omatoodangut, istikuid, noortaimi, käsitööd jmt

Esinevad Aseri orkester, Viru-Nigula naisrahvatantsurühm “Maarjapiigad”, folkloorirühm “Nigula mehed”, Viru-Nigula segakoor

- Toimub heategevuslik raamatute ost-müük-vahetus.
Müügitulu läheb Viru-Nigula raamatukogule uute raamatute ostmiseks.
- Kell 11.00 TERVISEPÄEVADE auhindade loosimine
- Kell 11.30 Aasukalda Priitahtliku Päästekomando DEMONSTRATSIOONESINEMINE
- Kell 13.00 MTÜ Frontline Eesti NÄDISLAHING muuseumi pargis. Lahingut toetab Kaitseliidu Viru Malev.

TOIMUVAID SPORTMÄNGUD, droonide esitus, avatud on lasteala.

Koduõllemeistrite ja küpsetiste konkurss (osalemiseks registreerida tel. 5278979 Ervin)

Lugemissaalis (II korrus) on avatud Vasta kooli õpilaste tööde näitus.

Info ja kauplejate registreerimine tel. 5278979 (Ervin)

Kell 20.00 Viru-Nigula rahvamajas

VALLAPÄEVADE PEOÕHTU

Tantsuks mängib ans. „Audru Jõelaevanduse Punt“

Diskomuusikat pakub DJ Alari

Üllatusesinejad, avatud on puhvet

Pääse 5.- (eelmüük vallavalitsuse kassast 25.04 – 06.05)

Pühapäeval, 8. mail

Kell 12.00 Viru-Nigula rahvamajas **EMADEPÄEVA KONTSERT**

Esinevad Vasta kooli ja lasteaia lapsed

VALLAVALITSUSES

Kinnitada Viru-Nigula valla 2016. a hankeplaani.

6. aprillil Vajaduspõhise peretoetuse maksmine

Maksta vajaduspõhist peretoetust viiele avaldajale

Täiendava sotsiaaltoetuse maksmine

Maksta täiendavat sotsiaaltoetust ühele avaldajale 50.- eurot

Viru-Nigula valla 2016. a hankeplaani kinnitamine

Projekteerimistingimuste väljastamine

Väljastada Ivar Reimerile proj. tingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Koila külas Pärnasalu maaüksusele.

* * *

Anda välja ehitusluba Kaido Veskile purkaevu rajamiseks Villavere külas, Niiduvare maaüksusele.

25. aprillil

Maa munitsipaliseerimisel katastriüksuse piiride, pindala ja maksustamishinna

kinnitamine, koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine

Kinnitada Marja tn 23, Viru-Nigula alevik, pindalaga 256 m², sihtotstarve üldkasutatav maa.

Hajaasustuse programmi 2015. a vooru toetuse aruande kinnitamine

Kinnitada taotleja Teet Nigoli toetuse kasutamise aruanne. Projekti maksumus 1500,00 €, toetuse summa 1000,00 €.

RAHVAKALENDER – MAI

1. mai – volbripäev, töömees Joosepi päev

Vene ajal töörahva rahvusvaheline solidaarsuse päev. Sellel päeval pidi paraadil rongkäigust osa võtma. Rahvakalendris on 1. mai tuntud kevadpüha ja volbripäevana.

Elas kord kloostriülem abtiss Walpurg. Mingitel põhjustel on hakatud 30. aprilli ja 1. mai vahelist ööd tema nime järgi kutsuma. Walpurgi ööl kogunevad nõiad Blocksbergi mäele sabatit pidama, kus nad siis luudade seljas pidutsevad. Kel aega on, võib Preussleri „Väikest nõida“ lugeda ja ei kahetse. Kirikukalendris on see kuupäev märgitud apostlite Filippus e ja Jaakobus Noorema päevana ehk viilipäevana.

Mai õhtul tehti tuld. Kui jaanituli loitis kõrge koha peal ridva otsas andes au päikesele, siis maituli tehti madalale, metsa ja nurmedele saabunud kevade tervituseks.

On tööinimeste tunnustamise päev, lahe ja rõõmus kõigile. Tuntud ka kübaravahetuse päevana.

5. mai – taevaminemise püha

Jeesus läks 40 päeva peale ülestõusmist taevasse. Liikuv püha, kannab veel suure ristipäeva nime. Oli nii suur püha, et rohi ka ei kasvanud sel päeval. Jääb ta alati nelipühist eelmise nädala neljapäevale, vahet on 9 päeva. „Kes suurristipäeval lille murrab sene najale tuleb õnnetus“ – öeldi Jõhvis. Suurele ristipäevale eelnevatel neljapäevadel olid väiksemad tuule-, linnu-, lehe- ja heinaristipäevad. On taevaminemispühal külm tuul, peab kogu suve kasukat kaasas kandma.

8. mai – emadepäev, punase risti päev, lipupäev

Liikuv püha, maikuu teine pühapäev. Päeva mõte on selge. „Pada ja Unukse koolid pidasid päeva Viru-Nigula rahvamajas Hariduse Seltsi saalis. Laulsime, panime emadele lilled rinda, jagasime kakaod ja kooki saalis istujatele. Ruum oli lilledega kaunistatud, kirikus oli samal päeval jutlus.“ (E. Rätsep) Nüüdsel ajal korraldab Viru-Nigula vald igal aastal vallapäevad nii, et need algavad reedel muuseumis ja lõpevad emadepäeval kirikus või nagu sellel aastal ja tavaliselt rahvamajas. Laupäeval on laat ja tänavu on peale sellemuuseumi pargis erakordne ja huvitav üritus – näidislahing. Saab ju 1941 a sõjasuvest 75 aastat. Ajaloosündmusi meelde tuletades hoiame neid mälusalves ja ka noored saavad aimu, mis tol ajal toimus. Pühapäeval toimub kontsert laste etlemistega ning muud põnevad.

Lapsed on juba mitu päeva enne emmedele kaarte joonistanud. Korjatakse aasalt lilli ja see üleandmise kallistus, mis nüüd tuleb, on südamlilik ja kaunis.

Ajal, mil meie esivanemad pöördusid Ürgema ja tema laste poole, oli emadepäev püha ka naistepäeva ja urbepäevana. Korjati pajudelt urbasid, kuivatati ja kuna need olid väikesed, siis naised sõid 1 – 3 (6 – 7) urba selle päeva hommikul tule- ja külmakahjustuste peletamiseks.

Pajuurvad ravivad paiseid, pajust tehakse põletikuvastast aspiriini. Väekateks puudeks loeti veel kaske, leppa, kadakat, pihlakat, pärna ja tamme. Noortes lehtedes pihlaka oksaga rapsiti neid, kes lapsi ei saanud või olid ära kaetud, kasevitstega esmaseid miniaid, kadakaga sopsiti viljaõnne, sigivuse ja rikkuse ligimeelitamiseks. Tammevitsu kasutati meeste mehelikkuse turgutamiseks.

9. mai – kevadine nigulapäev

Päev sai nime pühak Nikolause prototüübi, meresõitjate, kaupmeeste kaitsja, põllu ja karja patrooni järgi. Jõuluvanana sobib ta rohkem talvise nigulapäeva sisse, kuid kevadine tähtpäev mälestab tema säilmete üleviimist Bari linna Lõuna-Itaalias 1087. a. Nikolaus sündis umbes 250 a peale Kristust Patara linnas Lüükiamaal (Türgis).

Meie kirik kannab tema nime. On liikunud jutt, et siis seinte sisse on müüritud Nigula-nimeline mees. Mine tea ...

9. mai on ka Euroopa päev. Elame Euroopas, kuulume Euroopa Liitu. On üks lipupäevadest.

15. mai – suvised, nelipühi

Seitsmes pühapäev peale lihavõtteid. Suvised on rahvakalendri püha. Karjasepühad, kiigepühad, munapühad. Sel pühäl austati karjapoisse, tehti neile väikeseid kingitusi, anti vaba päev (A.H. Tammsaare „Tähtis päev“). Mängiti munadega, et jätkuks viljakust tüdrukuile, viljale, karjale. Suvised on hingetõmme pärast rasket kevadtööd. Tüdrukud suskasid kullerkuppe, ojamõõlu- ja võhumõõga lehti lauda (laka) või aida räästasse märguandeks poistele, kus nad parajasti magavad. Perenaine vahel vahetas lehed ära ja mugistas naeru, kui poisid akna all serenaadi laulsid ja mangusid, et praotataks hiirtele ust.

Nelipühi – Püha Vaimu väljavalamise päev

„Ja kui nelipühipäev kätte jõudis, olid kõik ühes paigas koos. Ja taevast sündis äkitselt kohin nagu oleks kange tuul puhunud. Ja neile ilmus nagu lõhenenud tulekeeli ja nad langesid üksikult igaühe peale nende seast ja nad kõik said täis Püha Vaimu ja hakkasid rääkima teisi keeli nõnda nagu vaim andis neile rääkida“ (Piibel. Apostlite teod)

Eestis loodi esimene nelipühilaste kogudus Tallinnas 1925. a. Nelipühi oli varem suur püha jõulude, lihavõtte ja jaanide järel neljas nagu nimigi. Päeva märksõnadeks on kaskede tuppa toomine, kiikumine, munade värvimine.

„Nelipühil värviti munad kaselehtedega, kased toodi ka tuppa. Mune veeretati õuemurul. Keedeti sülti nagu ikka rannarahval kombeks.“ (Urve Samel)

„Nelipühiks tehti suurpuhastus, viidi voodiriided õue tuulduma. Vanaema sidus seelikusabad üles kokku ja küüris laua, liiva ja tuhaleelisega kõõgi põranda valgeks. Juba eelmisel õhtul toodi kased tuppa, tüviots veeämbri sisse. Armas vanaema laulis jälle prillid ninal pühapäeva hommikul omi laule. Laual oli kuum kakao ja ema määris saiale munavõid“ (H. Tarjan)

Nelipühi langeb tänavu kokku perepäevaga.

18. mai – eerikupäev

Kirikukalendris on märges Erik, Rootsi kuningas, märter († 1160).

Viru-Nigula Samma hiis taasavati 20. mail 1989 noortaastralaste ja muinsuskaitseeltsi poolt. (tollane Maavalla Koja vanem oli Ahto Kaasik). Sellest ajast peale igal aastal suvistepüha paiku käiakse

suurema seltskonnaga hiies. Seal on kiik, tuletegemise koht. Keedetakse mune, veeretatakse neid mööda renni, kes kaugemale saab.

Munad ja kiikumine kuuluvad nagu eespool öeldud, suvistepüha traditsiooni. Kiikuda võib siin ka teisel ajal, kuid hiies olles on peamine hingele vajaliku sideme tunnetamine looduse ja loodust ülimaks pidanud esivanematega hiiepuude keskel.

Võib öelda, et suvised on ka hiiepüha.

21. mai – maailma kultuuriarengu päev, uuem pühapäev

22. mai – kolmainupüha

Kiriklik püha, seotud Isa, Poja ja Püha Vaimuga.

25. mai – urbanipäev, linaemapäev

Paavsti ja märtri Urbanuse järgi († 230)

„Peaks lehenädalal olema. Murtakse öökülmade selgroog. Võis külvata lina, panna sibul, tatar ja hernes maha. Lõpetati kaerakülv. Oder ja naeris külvati hiljem. Sellel päeval mahakülitud linad said pikad ja tugevad. Algasid kesatööd rukkikülviks.“ (A. Heintalu)

28. mai – Amnesty Internationali päev, uuem. Rahvusvaheline amnestia päev.

Looduses on igas kuus midagi nautida. Mais on selleks noore kaselehe lõhn ja lillede superstaari võistlus nii aias kui aasal.

Tuulise mai järel tuleb vaikne suvi ja kui kevadel luht vett välja ei aja, siis ajab ta heinaajal.

Lauri Vahtre „Maarahva tähtsaamat“

Aleksander Heintalu „Estide (tšudude) hingestatud Ilm“

Heili TARJAN

Laskevõistlus tõi üllatusi

Gustav Lokotari VIII mälestusvõistlused toimusid 30. aprillil k.a. Rutjal.

Võistlustest võttis osa 8 võistkonda kokku 31 võistlejaga. Võistluse viis läbi Kaitseliidu Viru maleva väljaõppeülema kt. Alger Nurk.

Auhinnalauda toetasid KL Viru malev, Viru-Nigula Haridusselts ja Viru-Nigula vallavalitsus.

Üritusega on traditsiooniks saanud avada koduvalla vallapäevad.

Hommik algas küünla süütamisega maailmameistri mälestuskivi juures. Ilm oli suurepärase, ilmselt meie ettevõtmine meeldis vanahärrale seal üleval.

Võistluspaika olid kogunenud Kaitseliidu Viru-Nigula ja Kalvi rühmade, jahimeeste, päästekomando, spordiklubi, motoklubi Maholm ja noorkotkaste laskehuvilised.

Võisteldi 3x10 lasku standartharjutuses.

Ohutustehnikas instrueeritud, võis alustada mõõduvõtmist. Oodata oli häid tulemusi ja neid tuli, ka üllatusi...

Individuaalne esinelik lasi välja KL esiküti järku väärt tulemuse e. üle 260 silma ja esikolmikus üllatas uustulnukana Kalvi kaitseliitlane Martin Kaukes. Rühmaülema karika harjutuses 10 lasku lamades sai tulemusega 99 silma 100-st

võimalikust Kalev Lepik. Rändkarika ja esikoha viisid tänavu koju ühtlaselt hästi esinenud jahimehed.

Suur tänu kõigile mõnusa ja konkurentsitiheda võistluse eest! Tundub, et laskehuvilisi on jätkuvalt suur!

Foto: võidukas Viru-Nigula jahtkond

Individuaalne esikolmik:

1. Andres Lepik	269 silma
2. Martin Kaukes	265 silma
3. Jaak Lepik	264 silma

Võistkonnad:

1. Viru-Nigula Jahtkond 991 silma (Aivar Matti, Olari Tauer, Andrus Kivila, Taivo Tonka)
2. Viru-Nigula KL I 964 silma (Andres Lepik, Kalev Lepik, Maarika Lepik, Hardi Lepik)
3. Viru-Nigula KL II 893 silma (Jaak Lepik, Sven Moist, Andres Aarik, Priit Normak).
4. Kalvi KL

5. Viru-Nigula Spordiklubi
6. Motoklubi Maholm
7. Aasukalda Päästekomando
8. Vasta noorkotkad

Parim naisvõistleja oli kolme konkurendi seas Maarika Lepik, parim noor Hendrik Peek.

Jaak Lepik

Viru-Nigulas muutub tervisesport aina popimaks

Sellele on kaasa aidanud üldine trend, aga ka kohalike inimeste poolt ellu kutsutud ühisüritused. Juba kuus kuud on Viru-Nigula Hariduse Selts korraldanud omapäraseid kodunurga tundmaõppimise tervisepäevi. Uus spordisaali juhataja Marju on energiliselt inimesi kõndima ja trenni tegema õhutanud. Nii mõnigi on otsustanud kaasa lüüa kogu perega. Tasapisi parandatakse ka sportimiseks vajalikke tingimusi. Kui Pada tervisepäevaks 10. aprillil oli vallavalitsus remontinud jalakäijatele kasutamiseks olulise silla Pada veski juures, siis sel korral avati Spordiklubi eestvõttel ning MTÜ Viru-Nigula Toetusgrupi ja KÜSKi toetusel Vasta Kooli liikumisväljakul uhke trenažöörirde park. Täname siinkohal kõiki abilisi, kes on meie tervisepäevade heaks kordaminekuks oma osaluse, vahendite ning hea nõuga abiks olnud: Viru-Nigula Jahtkond Aasukalda Farm, Lemar-Auto OÜ, EELK Viru-Nigula Kogudus, Viru-Nigula Vallavalitsus, Aasukalda Priitahtlik Päästekomando ja Kaitseliidu abivalmis liikmed. Seiklusülesannete ettevalmistamise eest täname nii pereliikmeid kui külaelanikke (Asta ja August Toiger, Milvi Kapstas, Toomas Laos, Anne Herm, Ingrid Härm jt), ilma kellela ei oleks saanud osalejatele atraktiivseid ülesandeid pakkuda. Aprillikuu tervisepäeva korraldamist toetas maakondlik südamekuu programm ning maikuu tervisepäeva EOK ja Coca-Cola ühine programm Terve Eesti eest ning Liikumine teeb erksaks. Kui Padas pakkusid elamusi ja närvikõdi arvukad jõuetuletmised küll mööda purdeid, küll köiel laskumisel, turnimised heinarullide laos ja sõjaaegsetes kaevikutes ning õhupüssist paugutamised, siis Vasta atraktsioonidest oli konkurentsituult parim kanuusoit tiigil ja suure kivi vallutamine. Alljärgnevalt mõningaid arvamusi tervisepäevadel osalejatelt:

Anu: Olen osa võtnud kolmest tervisepäevast. Kõige raskem oli see va Nugeri teekond: paks-paks lumi. Esimene, Nigula oma oli kah jälle omapärane... ikka ilma pärast. Päril maru ilm oli, mis tegi vahepeal liikumise raskeks, aga ekstreemsus ongi see, mis mõnusa võitluse asjale juurde annab.

Kea: Osalenud olen kõigil tervisepäevadel. kõik on olnud huvitavad. Kõige raskem oli füüsiliselt Nugeri, kuna oli palju lund. Pingutanud olen kõik korrad. Küsimusi on olnud nii kergemaid kui keerulisemaid.

Remi-Reivo: Tervisepäevad on lõbusad aga võiksid olla veelgi lõbusamad ja ulmelisemad. Mulle meeldis Pada päev.

Riina: Mulle meeldib see sari kohe väga. Seda enam, et ma olen siin püsivalt elanud nüüdseks 9 kuud ja see on super võimalus õppida tundma seda valda ja tema külasid ja rääkimata nendest toredatest inimestest kellega koos saab käidud seda rada. See on olnud mulle tõsiselt hea tunde tekitaja ja ka see, et ma tunnetan selle kaasa tegemisel ennast ka osana sellest paigast.... Ma olen väga tänulik selle ettevõtmise eest, et seda saavad kaasa teha nii lapsed kui vanurid, see on super. Häiris see, et kui oli punktide arvestus, siis hakkas ära kaduma see naudinguga osa ja see, et on tervisepäev, vaid osad inimesed läksid liiga hoogu ja tekitasid sellega pinget. Nüüd on leitud asjale lahendus ja see on hea.

Krista: Meie pere alustas esimese tervisepäevaga. Osalejateks olid minu lapsed Sofia (3.a.) ja Silvester (5.a.). Ilm tol päeval ei soosinud justkui üldse lastega matkamist. Seetõttu valisime pikkade vahemaade läbimiseks auto. Lapsed olid väga õhinas, sest tegevuspunktides olid väga jõukohased ja lõbusad ülesanded. Otsustasime kohe, et kui kogu rada läbi teha ei jõua, teeme pool. Vahepeal käisime lausa kuivi riideid selga panemas. Haiguste tõttu ei olnud vahepealsetest ➔

tervisepäevadest osa võtta võimalik, kuid tervisepäeval oma armsas Pada külas olime kohal. Lapsed ootasid seda päeva nii väga. Väike Silvester ütles: "Läheme, võtame mõned punktid!" Innustas isegi laste isa. Kuna ka seekord olid vahemaad üsna pikad, läbisime neid autoga. Otsustasime ennekõike osaleda tegevuspunktid. Seekord oli tõsine närvikõdi Kohinaoja ületamine. Selle tegid kaasa meie pere mehed. Väike kolmeaastane Sofia tahtis ka väga minna ja kurvastas tõeliselt, kui sai teada, et turvavarustust nii tillukestele pole. Otsustasime siis hoopis tigutsid korjata. Väga mõnus oli alati matkapäeva lõpetamine. Supp ja saiakesed maitsesid hoopis teisiti!

Meie arvame, et need tervisepäevad on väga toredad. Nii väikeste laste jaoks on vahemaad pikad. Nende läbimiseks ka jalgsi või ratastega oleks keeruliseks osutunud. Punkte on ka päris palju. Samas aga saime näiteks Pada küla päeval väga palju uut ja põnevat teada. Tegevuspunktid on alati väga vahvad! Need meeldisid alati väga. Kogu ürituse planeerimine ja organiseerimine, läbiviimine on olnud suurepärase! Tean omast kogemusest, et ettevalmistus selliseks asjaks on tohutu! Aitäh Enele! Meie pere tänab, et on olnud võimalus ühiselt perena oma kodukanti tundma õppida!

Marge: Tervisepäevad on olnud suurepärase üritused kerge koormusega liikumisel koos pere ja sõpradega. Korralduse poolelt saab vaid kiidusõnu öelda. Muudugi minu arvamus on see, et punktisummade kokkuvõtted võiks ikka kogukonna lehel üleval olla. Ei pea eraldi ära märkima, kes I, II või III, aga üldised tulemused võiks ikka tabelina välja tuua. Ka küsimuste formaat on hea, võib-olla võiks katsetada nii, et küsimuse vastus on antud küsimusega kaasnevas teksti osas.

Minu jaoks oli raskeimaks etapiks Nugeri küla, kus lumes pidi sumpama, kuid tänu Vollile sai rada lõpuni läbitud. Eks siis oli kehakaalu ka rohkem ja vähe liigutud. Parim etapp oli Pada küla. Ilm ilus, rada mitmekesine jne.

Marju: Meie perel on olnud võimalus osaleda kokku kolmel tervisepäeval. Esimesel korral saime ühe oma lastest kaasa võtta ning läbisime raja tuule, vihma ja tormiga koos endalegi üllatuseks vägagi positiivsete emotsioonidega.

Meie pere ootab alati, mida maitsvat Ülle meil taas valmistanud on? Söök on kodune ja kosutav peale mitmetunnist tormamist. Rada on kohati mõnusalt ekstreemne- üle kraavi hüpped, puusani lumes

Linnamäe joa ületamine 10. aprillil

kahlamine, jõeületused. Lisaks nõuavad boonusküsimused selle elevuse juures keskendumist ja taiplikkust. Ettevalmistuseta ei oleks mõttekas tulla kuna küsimused on päris krõbedad. Nii mõnigi vajab nutiseadmest GOOGLE'i abi või helistab vanavanemale. Peale tervisepäeva vaatame koos perega teiste postitatud pilte ja seegi on elamus omaette. Näha terveid ja rõõmust punetavaid sportlikke inimesi- see ongi tervisepäeva olemus!

Liina: Oleme olnud väsinud kuid õnnelikud ja rahulolevad, alguses on raske käima saada aga kui on mõni tegevusega punkt siis lapsed elavnevad. Eredaimad hetked ongi olnud siis kui mõnes tegevusega punktis on tegevus hästi õnnestunud- näiteks hokilitri väravasse saamine, noolemängus täpne märgi tabamine, esemete otstarbe ära arvamine.

Evely: Nugeri etapile sai kaasa veetud kelk, et vedada 3 aastast Siimu. Lund oli aga nii paksult, et mõnes kohas ei olnud kelgust kasu. Siis polnud muud, kui laps kukile ja edasi. Kukil, seljas, süles ja vahel harva ka kelgu peal sai see rada läbitud. Sama raja stardis öeldi, et pärast saab sooja suppi ka - Siim ootas ja nõudis suppi juba esimesest punktist peale. Kui tund aega olime rajal olnud, ➔

algas tõeline supinõudmine koos hädakisaga - siis aitas hädast välja teine orienteeruja, kes andis näljasele lapsele oma datlimaiuse - suur aitäh selle eest Marjule! Pärast suurt käimist ütles laps kodus, et tuleb järgmine kord ka "operatsioonile" kaasa (mõttles orienteerumine, ütles „operatsioon“). Pada etapiks oli välja tulnud kevad, võtsime kaasa mõlemale lapsele (9a ja 3 a) jalgrattad - saab kiiremini edasi ja tagasi. Tulemus oli aga katastroofiline - ronida tuli üles ja alla, läbida metsateid, põlluservi ja okstega kaetud jõeäärset Mõne kohaga oli nii, et enne ratas selga ja mäest üles, siis lapsele järele. Teises kohas vedasime rattad ja lapsed alla ja siis selgus kaarti lugedes, et oleks siiski pidanud üles jääma... Nagu Ene ütles, pakkusime sel retkel elamust vist hoopis ratastele. Aga see-eest leidsime tee pealt mitmeid kevadise looduse märke!

Eha ja Urve: Oleme tervisepäevi nautinud, sest rada on täpselt nii pikk nagu meile endale meeldib. Tore oli, et Padas punkri otsa ronimisest meid säästeti ja noored võtsid kontrollkaardi augustamise enda peale. Eriti vahva on, et pärast ühise söömaaja juures saab muljeid vahetada ja tunda ennast tõeliselt ühise ja sõbraliku perena. Naljaga pooleks sai seal kuulda sedagi, et vastupidi meile oli mõni seltskond just vanemad inimesed selleks kaasa võtnud, et raskemaid ülesandeid täita.

Maire: Kivikeste võistkonna eesmärk oli tulla loodusesse jalutama. Saime valida endale jõukohase raja, lahendasime põnevaid ülesandeid. Hoolimata lumest ja vihmast läbisime oma eesmärgid. Suured tänud korraldajatele ja kokkadele kellele poleks üritus oma toredat ja fantastilist mõõtu välja andnud.

Mari-Liis: Tegemist on väga tänuväärt ja laheda üritusega mis koondab kokku inimesi, kes on huvitatud liikumisest, väljakutsetest ja värskest õhust, mida sellel üritusel väga palju pakkuda on ☺ Rõõmu pakub üritus lapsest pensionärini ☺ Kõik saavad teha vastavalt oma võimetele. Aga ehk on võimalik teha kaks eraldi gruppi? Ühed, kes lähevad aja peale ja teised kes lähevad niisama.

Ahto: Oleme otsustanud selle üritusega kaasas käia selle esimesest etapist alates. Meie elustiil on see sportlik päev sobitatud, kuna üritus on kogu perele. Nii mina kui Merike oleme piisavalt sportlikud töölkäivate inimeste kohta. Aga meie väike tütar Marii vajab veel tublit tagant tõukamist, et tervislik liikumine võidaks aja tema

tegemistes arvutimaailma arvelt. Meie pere suhtumine üritusesse on igati positiivne.

Kuna meie pere on osaline nii mõneski sportlikus väljakutses peale nende tervisepäevade, siis on meil raske vältida sportlikku mõõduvõtmist. Tahes tahtmata ikka tahame oma võimeid, teadmisi ja oskusi panna proovile teistega võrreldes. Oleme seda meelt, et jaotatud gruppidenä ehk võistkonnad, pered, noored, eakamad võiks ikka mõõduvõtt toimuda. Ja pingerida olla. Nii on asjal sportlik jume. Ilma mõõduvõttuta hääbub üritus vanemaealiste ühiseks matkaks ja teejoomiseks NB! viimane on minu isiklik arvamus.

Marge: Meie kõigi jaoks toredam ja huvitavam oli seiklus Padas. Seal sai turnida, ronida, laskuda kõiel, roomata mudas ja teha lõpu jooksi finišisse et aja sisse mahuksime, kuigi 1 punkt jäi käimata. Vahva oli ka seiklus koos jahimeestega Nugeril. Sai teada jahindusest, läbisime kõik punktid ja nägime ka metsloomi (kitsekesi) ja nautisime toredat talveilma. Ka teised päevad olid toredad ja vahvad. Juba me ootame ka perioodi viimast tervisepäeva. Loodame, et see ei jää viimaseks.

Heili: Olete mõistliku asjaga hakkama saanud ja suure töö ette võtnud. Tervisejooks - kõndimine ühendatud küladest üht-teist teada saamisega. Ainult kiiduväärt! On neid, keda huvitab rohkem orienteerumine, teisi kodulooline andmete kogumine ja looduses naudisklemine. Kulun viimaste hulka ja ütlen aitäh selle ürituse eest. Ka 4 tundi pole palju, kui ilm ilus on.

Liisi: Tervisepäev on meeldiv perega vaba aja veetmise võimalus. Väikses lapsed ei ole takistuseks, kuna rajad on üles ehitatud niiviisi, et päris palju punkte on stardi lähedal ja väga kaugele ei pea minema. Samuti ei saa mainimata jätta, et kui inimestel on soovi üritustest osa võtta, siis nad leiavad selleks mooduse. Meie eesmärgiks ei ole võita ning kõiki punkte läbi käia. Meie tahame lihtsalt koos vabas õhus meeldivalt aega veeta ning antud üritus pakub selle võimaluse. Lisaks sellele on üritus ka hariva eesmärgiga. Meie noorte inimestena saame väga palju teada oma kodukoha ajaloost ning üldse, kuidas asjad vanasti toimusid.

Maie: Oleme osalenud kõikidel tervisepäevadel, kus vähem, kus rohkem ajaliselt. Meie pere on viie liikmeline: ema, isa ja kolm last 4-7a. Kõigile on meeldinud liikuda/ronida mitmekülgasel maastikul. Lapsed on olnud alati küsimustele vastama. Meie pere lastele meeldis kõige enam Aasukalda küla

tervisepäev, neile pakkus huvi laeva meisterdamine looduses leitavast materjalist. Meie laev sai valmis lumest ja korralikust mastist ning see triivis uhkelt mööda Pada jõge mere suunas. Leian, et tervisepäev on hea sündmus, kus osalevad eri vanuses inimesed ja tervis tuleb kogu perele. Pada tervisepäeval tekkis lastel väike tõrge pika matkapäeva vastu, mistõttu Vastale neid kaasa ei võtnud ja jooksutasime selle asemel oma väikest koerakest.

Pille: Oleme tundnud rõõmu koos perega looduses liikumisest. Lastele on eriti meeldinud seiklusülesanded. Suures vaimustuses oldi Kohina ojast üle sõitmisest ja mööda heinarulle turnimisest. Vasta küla retkel olid võrdselt põnevad nii kanu sõit, suurel kivil ronimine kui vana küüni ümber masinate uurimine. Pärast päeva lõppu sõideti kanuudega veel mitu tundi ja trenaažöörid on nüüdsest lemmikmänguplatsiks kujunenud. Hindame tervisepäevi kui väga peresõbralikke ja põnevaid rännakuid, kus ootab nii mõndagi üllatuslikku külade kohta. Lapsed vist veel küsimuste kaudu tarkust eriti juurde ei saa, aga tore on vaadata, kuidas nad ülesannete juures askeldavad ja võistlevad selles, kes rohkem kontrollpunkte esimesena märkab. Suur tänu Enele superpõnevate radade eest ning loodame, et tal jagub jõudu ka järgmiseks hooajaks.

Marianne: osaledes neil üritustel, on hea kogeda, et igal järgmisel korral on Ene püüdnud korraldust paremaks teha. Näiteks kui Nügeris viis kontrollpunktides tuul küsimusi kiletaskutest minema, siis järgmiseks korraks olid kiletaskud kinni klammerdatud, küsimused suure šriftiga, et prille ei peaks kogu aeg kasutama. Kiita tahan ka võistlusjärgset toitlustust, kus toidud on maitsvad ja korraldatud on ka ühekordsete nõude kogumine, et võistluspaik jääks ürituse järel võimalikult heas korras maha. Küll aga ei saanud seda kinnitada Vasta tervisepäeva kohta, kus rajale võetud veepudelid mööda põlde laiali pilluti. **Ester:** Üleelamistest on meil kindlasti teravaim elamus

lihavõttepühadel Võrkla kraavi kukkumine! Tore oli ka Samma masti all kitsedega maajagamine, kes ei saanud aru, miks mingid inimesed nende valdustes kolasisid.

Viimase tervisepäeva kogemustest on tagasisidena ka midagi negatiivset. Nimelt ei oska meie inimesed looduses vastutustundlikult käituda. Kui rajale sai kaasa võtta Coca Cola poolt välja pakutud veepudeleid, siis nende tühjenemise järel visati pudelid lihtsalt maha. Punktide kokkukorjajatel avanes mõnes paigas väga trööstitu vaatepilt, kus maanteekraav ja lage põld või heinamaa sillerdasid plastpudelitest. Kodudes tuleks teha tugevasti selgitustööd, et selline komme saaks välja juuritud enne, kui sellest saab elustiil.

Rõõm on näha, et tervisepäevad on leidnud huvilisi ja küladega soovetakse lähemalt tutvuda. Uus tervisepäevade hooaeg algab juba juunis Unukse külas ning lõpeb järgmise aasta aprillikuus. Järgmistel valla päevadel saavad loosimises osaleda vähemalt 9 tervisepäeval osalenud võistkonnad. Täpse ajakava leiavad soovijad seekordsel Laadapäeval jagatavast Tervisepäevade kalendrist.

Drenaažööride pargi avamine Vastal 1. mail 2016

Fotod: Andres Ehrenpreis, Ene Ehrenpreis
Tekst: Ene Ehrenpreis

Eesti Kammerkooride Liit teatab:

Eesti Kammerkooride Liidul on 2013 aastast traditsiooniks saanud Kuulaja kontserdisarja kontsertide korraldamine, mis on loodud eesmärgiga anda kahele liidu kollektiivile võimalust ühiskontserdi näol tutvustada publikule väärt *a capella* koorimuusikat. 4 aasta jooksul on kuulajateni toodud tunde väärt koorimuusikat kontserdisaalides Tartus ja Tallinnas, lisaks Klassikaraadio vahendusel publikule üle Eesti.

Sel korral oleme oma kontserdid planeerinud lisaks pealinnale ka teistes Eesti linnades:

24 mai 2016 kell 18.30 Pärnu Eliisabeti kirikus
 25 mai 2016 kell 18.30 Viljandi Jaani kirikus
 27 mai 2016 kell 18.30 Rakvere Kolmainu kirikus
 28 mai 2016 kell 18.00 Tallinna Jaani kirikus
 Ühtekokku on soovime musitseerida ~1300 külastajale.

Neil päevil saab publik osa Eesti Kultuurkapitali Aasta preemia laureaadi – kammerkoor Voces Musicalese ning USAst, Des Moines'ist pärit Drake kammerkoori kontserdist, mil tulevad esitusele teosed S.Barberi, M.Lauridseni, A.Pärdi, A.Bruckneri loomingust.

Eesti Kammerkooride Liit koondab enda alla Eesti kammerkooride lauljaid ning dirigente. Eesti Koorühingu alaliiduna kuulume Kultuuriministeeriumi haldusüksusesse ning eksisteerime eesmärgiga edendada kõrgtasemelist *a capella* koorimuusikat projektide, festivalide, kontsertide ja koolituste näol. Juba 2 aastat on meil koostööleping Eesti Filharmoonia Kammerkooriga ning suur rõõm on tõdeda, et täna on sõlmitud ka koostöö Drake Ülikooliga, tänu kellele on kontserdid linnarahvale **tasuta**.

Sander TAMM, EKKL juhatuse esimees

VASTAKAD VIISID

16. aprillil toimus Viru-Nigula rahvamajas Viru-Nigula valla laste lauluvõistlus „Vastakad viisid“ Osales 23 last, keda hindas neljaliikmeline žürii koosseisus: Linda Gordejev, Laine Kundner, Raido Tetto ja Kaido Toome.

Laulud õpetas selgeks Vasta Kooli muusikaõpetaja Maret Salk ja lasteaia kasvataja Ilme Klementjev, klaveril saatis meie kirikuõpetaja Ahti Bachblum, helimees ja laulude salvestaja – Hillar Vimberg.

Vanusegruppide võitjad:

I vanuserühm (kuni 3.-aastased) – Sofia Leppik

II vanuserühm (lasteaia vanem aste) - Martin Palk

III vanuserühm (1. – 2. klass) - Stiven Tamm

IV vanuserühm (3. – 4. klass) – Hanna Brita Luik

V vanuserühm (7. – 9. klass) – Janelle Heinmets ja

Kristiina Kõrve

Publiku lemmik: Kirke Krõõt Salk

Tekst ja foto: Ervin Lember

MIDA PEAB TEADMA ENNE, KUI VÕTAD PÕRSAD

Kas suudame eeloleval suvel seakatku farmidest eemal hoida?

Hetkel on käes aeg mil paljud maainimesed mõlgutavad mõtteid omale põrsaste võtmisest. Kindlasti peaks arvestama sellega, et Sigade Aafrika katk (SAK) ei ole Eestimaalt ja Lääne-Virumaalt kuhugi kadunud.

2015.a teisel poolel oli Lääne-Virumaal kõrge metssigade SAK haigestumine. SAK diagnoositi 91 metsseal. Kahjuks ei jäänud SAK-ist puutumata ka meie maakonna üks väikemajapidamine. Haigestunud 2 siga tuli likvideerida. 2016.a on SAK-i metssigadel diagnoositud juba 95 korral. SAK on diagnoositud metssigadel nüüdseks Rakke, Väike-Maarja, Tamsalu, Tapa, Kadrina, Laekvere, Vinni ja Rägavere vallas.

Ilmade soojenemisega toimub ka viiruse aktiveerumine ja suvekuudel on sigade haigestumine eriti kõrge. Seda näitasid ka möödunud aastal kodusigade haigestumisjuhud juulist – septembri lõpuni.

Kui loomapidajal on kange soov hakata ka sellel aastal sigu pidama, siis peaks ta esmalt endalt küsima, kas olen suuteline täitma rangeid bioohutusmeetmeid.

Bioohutusmeetmed ja nõuded, mida kõik seapidajad peaks järgima:

- * sigade õuespidamine on keelatud, sigade väljapääsemine loomakasvatushoonest ja kokkupuude muude loomadega peab olema välistatud;
- * veovahendite ja inimeste sissepääs loomakasvatushoone territooriumile peab toimuma üksnes desobarjääri kaudu;
- * Loomakasvatushoone territoorium peab olema tarastatud selliselt, et on välistatud muude loomade ligipääs ettevõttes kasutatavale inventarile, söödale, allapanule, veele ning sõnniku ja läga ladestuskohtadele;
- * loomakasvatushoonesse sisenemisel ja sealt väljumisel tuleb vahetada üleriided ja jalatsid ning pesta ja desinfitseerida käed ja jalatsid;
- * kõigile loomapidamises osalevatele inimestele tuleb selgitada rakendatavaid bioohutusmeetmeid ning nõuda kõigilt töötajailt või pereliikmeilt täiendavate bioohutusnõuete järgimist pärast metsas viibimist;
- * inventari, sööta ja allapanu on keelatud viia ühelt loomakasvatushoone territooriumilt teise;
- * haljassööda toomine loomakasvatushoone territooriumile on keelatud;
- * sigade sööt peab olema eelnevalt kuumtöödeldud või vähemalt 30 päeva enne sigadele andmist hoiustatud nii, et on välistatud mistahes loomade või võimalikku nakkust edasi kandvate isikute juurdepääs söödale;
- * sigade allapanu peab olema vähemalt 90 päeva enne kasutamist hoiustatud nii, et on välistatud mistahes loomade või võimalikku nakkust edasi kandvate isikute juurdepääs allapanule;
- * kütitud või surnuna leitud metssigade toomine loomakasvatushoone territooriumile on keelatud.
- * Kõik seakasvatajad on kohustatud enda poolt rakendatavate bioohutusmeetmete ja abinõude kohta koostama bioohutuskava ning dokumenteerima nende meetmete rakendamist.

(Allikas: Maaeluministeerium www.seakatke.ee)

Kompensatsiooni võimaliku taudipuhangu korral farmis, on võimalik taotleda vaid nendel seakasvatajatel, kes on kõiki bioohutusnõudeid täitnud.

Kui eespool kirjas olevaid nõudeid ei suudeta täita, siis sigu pidada ei tohi ja seapidamine tuleb kiiresti lõpetada.

Loomapidaja peab seitsme päeva jooksul peale sea toomist registreerima PRIA-s oma farmis peetavaks loomaliigiks „siga“. Samuti kehtib seapidajatel kohustus teavitada PRIA-t igal aastal 15. maiks oma farmis peetavate sigade arv 1. mai seisuga.

Seoses kodusigade SAK leiuga möödunud aastal kehtestati meie maakonna ja kogu riigi seapidajatele rangemad nõuded, mis olid peamiselt seotud sigade turustamise piirangutega. See tähendab, et ka üheainsa kodusea nakatumine võib põhjustada piirangute kaotamise edasilükkumise ning tuua kaasa majanduslikku kahju kõigile meie maakonnas ja Eestis tegutsevatele seakasvatajatele.

Oleme tähelepanelikud ja väldime kodusigade haigestumise.

Jüri Gustavson
Lääne-Virumaa
Veterinaarkeskus,
5134264

*Viru-Nigula Teataja * väljaandja*
*Viru-Nigula Vallavalitsus * toimetab*
*Marit Laast * info 32 29 631*

Sünnipäevad mais

Laine Saaremägi – 86 (05.05)

Vanella Porovart – 81 (01.05)

Helgi Ruberg – 80 (14.05)

Taavet Peebo – 75 (03.05)

Tiiu Peek – 75 (25.05)

Lembit Toiger – 70 (01.05)

Mati Ehrenpreis – 70 (17.05)

Hilja Kõrts – 70 (17.05)

Palju õnne !